

JULIA'S GENESE

Daniël Kolthoff

Julia's genese

roman

INHOUD

1 OP SCHOOL	7
2 OP WEG	12
3 OP DE MARKT VAN WELZIJN & GELUK	15
4 DROMEN & DEMONEN	21
5 NAAR HUIS	31
6 OCHTEND	36
7 DE VAL	40

Ze voelde een verwachtingsvolle spanning in haar lijf toen ze na de laatste les tussen de kwetterende klasgenootjes de hardstenen trap afliep naar haar kluisje om haar jas te pakken. Het was een soort gevoel dat het midden hield tussen de spanning van een proefwerk en een verliefdheid. Onbestemd, niet onprettig maar ook wel een beetje eng. Ze rilde even, ademde een paar keer diep in en voelde bij het uitademen de spanning weer wat wegtrekken. 'Wat ga jij vanmiddag doen, Julia?' hoorde ze de stem van Lucas naast zich zeggen. Lucas was een wat timide jongen uit de parallelklas waarmee ze wel kon opschieten. Hij gedroeg zich meestal vrij normaal en zijn onhandigheden kon Julia beter verdragen dan die van de andere jongens. Ze had zich wel eens afgevraagd waarom dat zo was en had toen geconcludeerd dat zijn onhandigheid wel bij hem paste en geen houding was. Bij hem had ze niet het gevoel dat hij iemand anders was of dat hij zich aanstelde. 'Ik heb een belangrijke afspraak, vanmiddag,' zei ze en realiseerde zich dat als iemand anders dat gevraagd zou hebben ze het woord belangrijk had weggelaten. Lucas deed niet in dubbelzinnige opmerkingen en klepte ook niet alles door.

'Oké,' antwoordde hij en vroeg niet verder terwijl ze samen verder liepen. Lucas was ongeveer even groot als zij. Een gemiddelde lengte voor een jongen, Julia was met haar 1.78 het langste meisje van de klas. Tot haar veertiende was ze een echte spriet geweest maar de laatste tijd waren haar heupen iets breder geworden en voelde zij zich wat meer in proportie. Ze be-

gon steeds meer aan haar eigen lichaam te wennen en dat was geen onprettige gewaarwording. Sommige meisjes hadden in de laatste klas van de basisschool al borsten. In de tweede klas van de middelbare school was ze nog zo plat als wat; het maakte haar onzeker tijdens gym en zwemmen deed ze al helemaal niet meer. In de zomervakantie, voordat ze naar de vierde klas ging voelde ze een harde en pijnlijke plek onder haar borstkas en toen ze naar school ging begon haar lijfje de vrouwlijke vormen te krijgen en had ze bij de Hema haar eerste mini-behaatje gekocht.

Lucas' kluisje was vlak bij de hare, en hij pakte zijn jas en keek daarna in zijn agenda om te kijken welke boeken hij mee naar huis moest nemen. Ze hadden allebei hetzelfde profiel gekozen, Cultuur en Maatschappij, alleen in het vrije deel hadden ze andere keuzes gemaakt. Julia had Godsdienst en Filosofie terwijl Lucas een wat exactere keus had gemaakt. Ze maakten wel eens samen huiswerk, voor de meeste vakken hadden ze dezelfde docenten maar ook waar dat niet het geval was, was het programma vrijwel identiek.

Ook Julia trok haar jas aan en stopte haar tas in haar kluisje.

'Geen huiswerk voor morgen?' vroeg Lucas.

'Heb alles al gemaakt en geleerd' antwoordde Julia. 'Ik heb mezelf uitgeroosterd voor vandaag'.

'Lekker' zei Lucas, 'belangrijke plannen voor vanmiddag, dus'.

'Nou, geen plannen hoor, ik weet precies wat ik ga doen'. Toen ze dat zo zei, voelde ze de spanning weer opkomen.

'Ja?' vroeg Lucas

'Ja' antwoordde Julia.

‘Iets belangrijks, dus’ zei Lucas.

‘Wie weet,’ antwoordde Julia, ‘wie weet’.

‘Jij weet’ zei Lucas.

‘Nee, ik weet niet’

‘Wat weet je niet, het was toch belangrijk?’

‘Misschien wel, ja – misschien is het inderdaad wel heel belangrijk, we zullen zien’.

‘Je doet geheimzinnig’.

‘Sorry’ zei Julia en realiseerde zich dat het niet haar bedoeling was om hem nieuwsgierig te maken. Lucas en zij waren meestal behoorlijk openhartig tegen elkaar. Ze wist van Lucas’ lastige thuissituatie en hij wist meer van Julia dan wie ook. Ze begrepen elkaar wel, ze steunden elkaar en wisten allebei dat ze elkaar niet echt konden helpen, dat het meer een kwestie was van doorzetten en geduldig wachten tot ze meer vrijheid kregen en zich los konden maken van omstandigheden waarvoor zij niet hadden gekozen. Zoals al hun klasgenoten eigenlijk, alleen zij waren zich daar iets meer van bewust, hadden ze van elkaar opgemerkt.

Lucas zat op zijn hurken en stopte zijn spullen in zijn tas terwijl Julia haar kluisje weer op slot draaide. Julia liet zich zakken en voelde hoe haar strakke heupjeans om haar onderlijf knelde. ‘Het enige voordeel van zo’n strakke broek is dat je straks weer vanzelf omhoog veert,’ grapte Lucas in zijn oversized spijkerbroek.

‘Ja, als ik er tenminste niet uitscheur en als een pudding op de grond plof’ antwoordde Julia.

‘Nou, jij een pudding, echt niet hoor’ zei Lucas terwijl hij zijn

tas dichtmaakte.

‘Weet je,’ zei Julia, weet je nog dat ik je vertelde over die vrouw die in het verleden en in de toekomst kon kijken?’

‘Ja, dat weet ik nog’ antwoordde Lucas, ‘ik vond het nogal een bizar verhaal’.

‘Ja,’ zei Julia terwijl ze Lucas aankeek, ‘jij vond het een bizar verhaal’.

Zouden haar borsten nog verder groeien? dacht Lucas, of zullen die altijd zo klein blijven?

Hij huiverde even.

‘Weet je, Julia’ vervolgde hij, ‘ik heb de laatste tijd steeds weer dezelfde rare droom’.

‘Ja?, vroeg Julia, ‘is dat zo?’

‘Ja, dat is zo’.

Ze zag dat hij wat nerveus aan zijn tas friemelde.

‘En je wilt het me vertellen?’ vroeg ze terwijl boven en om hen heen de kluisjes open en dicht zwiepten.

‘Ik weet niet, het zijn belachelijke dromen’.

‘Dromen zijn altijd belachelijk, behalve als het natte dromen zijn, natuurlijk’. Meteen had ze spijt van die laatste opmerking. Lucas bloosde en mompelde iets van ‘nou, ja’.

‘Ik ga mijn fiets pakken’ zei hij en stond op. Hij keek omlaag en zag het spleetje tussen de kleine welvingen van haar bovenlijf. Julia strekte haar arm omhoog en Lucas trok haar overeind. Ze liepen naar het fietsenhok en Julia voelde dat ze iets goed te maken had.

‘Wat droom je dan steeds?’ vroeg ze.

‘Het zijn belachelijke dromen’ herhaalde Lucas, ‘slaat nergens

op.'

'Dromen slaan altijd ergens op,' zei Julia, 'vooral als ze terugkeren en je ze onthoudt, er zit dan soms een belangrijke boodschap in'.

Ze had Lucas ooit eens verteld dat zij een terugkerende droom had gehad waarin zij in een klein bootje zat dat bedreigd werd door de grote voorsteven van een enorm groot schip. Lucas had toen op internet gevonden dat zij zich bedreigd voelde door iets overweldigendst. 'Dat had ik zelf ook wel kunnen verzinnen,' had ze toen gezegd maar later realiseerde zij zich pas dat dit inderdaad ook zo was. Wat wist ze niet precies, maar het gevoel klopte wel.

'Ik droom steeds weer dat ik met een grote vrouw vrij die me tussen haar grote borsten dooddrukt, en dan stik ik, maar net voordat ik helemaal gestikt ben, wordt ik wakker met mijn hart bonkend in mijn keel.'

'Een vrouw met grote tieten dus, nou dat zal ik dan wel niet geweest zijn, gelukkig!', antwoordde Julia lachend. Ze liepen naar hun fietsen en op het schoolplein ging Lucas rechtsaf en Julia linksaf.

'Tot morgen dan maar weer' zei Julia.

'Ja, tot morgen en succes met je belangrijke afspraak' antwoordde Lucas terwijl hij wegfietste.

Julia keek op haar mobiel en zag dat het 3 uur was. ‘Het zal een halfuurtje fietsen zijn,’ dacht ze, ‘dus heb ik nog een half uur’. Ze besloot nog even naar het winkelcentrum te gaan. Ze vond het altijd wel even prettig om daar in de boekhandel te zijn.

Sinds de supermarkt waar zij werkte ook ‘s avonds en op zondag open was kon ze er makkelijk meer dan 12 uur per week werken en verdiende dan wel lekker. Met zo’n vijftig euro per week plus haar zakgeld had ze best wel wat te besteden en ze had bedacht dat ze er de ene week kleren van kocht en de andere week een boek. Vroeger ging ze elke woensdag- en zaterdagmiddag naar de bibliotheek. Lezen vond ze heerlijk, ze kon het snel en het onthouden ging haar makkelijk af. Dat was ook op school ook een absoluut voordeel. Ze besteedde veel minder tijd aan leerwerk dan haar klasgenoten. Zodra ze iets begreep onthield ze het. Sinds ongeveer twee jaar wist ze dat haar klasgenoten er over het algemeen veel meer tijd aan moesten besteden.

In de boekwinkel merkte ze dat ze minder rustig was dan normaal. Een beetje opgejaagd gevoel had ze. Meestal keek ze er rustig rond en bladerde in het zitgedeelte in boeken die haar wel interessant leken. Nee, rustig zitten zat er nu niet in voelde ze. Ze liep de winkel uit, maakte een rondje langs de andere winkels en voelde dat ze wel honger had, maar geen trek. Een gevoel waar ze inmiddels wel aan gewend was geraakt.

Een paar weken geleden, toen ze ook wat tijd over had, was ze bij een vriendelijke man gaan zitten die op een krukje in de grote stationshal zat naast een bordje met ‘handlezen 5 euro’.

Hij had haar hand gepakt en een paar niet onzinnige dingen gezegd. Hij had haar aangeraden een toermalijnsteentje bij zich te dragen. Dat verminderde het risico van slechte ontmoetingen, zo had hij gezegd. Dezelfde dag had ze er eentje gekocht en droeg het steeds bij zich, in haar broekzak. Het voelde wel prettig aan om met haar vingers erlangs te glijden. En, had ze na enige tijd geconstateerd, het leek of het inderdaad werkte. Onprettige ontmoetingen had ze sindsdien niet meer gehad. Ze was met de man aan de praat geraakt. ‘U bent eigenlijk helemaal geen handlezer, hè,’ had ze gezegd. ‘Klopt,’ had hij geantwoord. ‘Maar ik kan wel wat verder en dieper kijken dan de meeste mensen.’ Julia vond het wel een grappige maar toch ook wel een serieuze ontmoeting. Ze had wel een paar dingen over haar zelf geleerd. Geen hele nieuwe dingen, nee, dat nu ook weer niet, maar wel een soort bevestiging van wat ze al een tijdje aanvoelde. Voor het eerst in haar leven had ze wat zicht gekregen op hoe het nu verder moest met haar. ‘En dat voor vijf euro’ had ze later vrolijk in zichzelf gedacht. ‘Het dagelijkse snoepprantsoen van veel klasgenootjes’.

Behalve dat hij haar dat steentje had aangeraden, had hij haar ook attent gemaakt op wat eenvoudige huismiddeltjes die ze bij de drogist kon kopen en die haar konden helpen. Voor het bedrag van heel wat uurtjes werken in de supermarkt was ze bij de drogist vertrokken met een paar flesjes en een doosje met de geruststellende mededeling ‘ontspant & stelt gerust’.

Terwijl ze terugliep naar haar fiets besefte ze dat het doosje nog in haar tas zat die ze op school in haar kluisje had gelaten. Ze keek in haar portemonnee en ging daarna een drogist binnen.

Ze kocht weer een doosje, een ander smaakje dit keer. Ze pulkte het plastic eromheen weg en klikte het doosje open. Ze stopte twee zachte snoepjes in haar mond en liep naar buiten. Het plastic gooide ze netjes in een afvalbak.

Julia was geen sloddervos. Rommel vond ze onprettig, het maakte haar onzeker. Ze haatte de nonchalance waarmee klasgenoten hun afval rondslingerden. In de brugklas had ze bedongen niet te hoeven corveeën. Ze kwam nooit in de kantine, werd al misselijk van de etenslucht en van de conciërge kreeg ze als alternatief corvee het beheer over de vitrine met gevonden voorwerpen. Ze ruimde die op en stalde de spullen goed zichtbaar uit. En zo kon ze toch nog een bijdrage leveren aan het welzijn van de school. Ze trok zich niets aan van de opmerkingen van haar klasgenootjes dat zij zich onttrok aan het vervelende werk. Trouwens, door de gesprekken met Lucas had ze al uitgevonden dat zij zich steeds minder aantrok van wat er over haar gezegd werd. Ze ging ogenschijnlijk rustig haar gang, deed wat er van haar verwacht werd zonder te mopperen en zonder wezenlijke betrokkenheid. Dat laatste irriteerde haar ouders en de docenten wel eens, had ze gemerkt. 'We krijgen geen grip op je,' heeft ze wel te horen gekregen. Dat vond ze geen verontrustende mededeling.

Zuigend op de twee pastilles maakte ze haar fiets los en ging op weg naar haar belangrijke afspraak.

Ze had de route van tevoren bestudeerd en zonder zich al te strikt aan de verkeersregels te houden maar ook zonder anderen te hinderen fietste ze richting oost waar de ontmoeting zou plaatsvinden.

Ze had met die man op het station over de toekomst gesproken. Niet heel concreet toegespitst op haar eigen situatie maar meer in het algemeen. Ze had wel gemerkt dat veel klasgenoten vooral vanuit zichzelf dachten. Dat had Julia nooit zoveel gedaan. De man had gezegd dat ze situaties makkelijk over zichzelf heen kon tillen. Dat klopte wel. Hij had ook gezegd dat ze zichzelf niet over het hoofd moest zien. ‘Ja,’ had ze lachend geantwoord, ‘als je wat langer bent dan normaal is dat zomaar gebeurd’. Hij moest er ook wel om lachen maar zei ook dat dit ook een valkuil kon zijn. Ja, dat begreep ze wel een beetje. Het was best een verhelderend gesprek vond ze later, maar ook wel confronterend. Bij het weggaan zei hij dat er binnenkort een soort beurs was met allerlei mensen zoals hij. ‘Misschien vind je het leuk om daar eens rond te neuzen,’ had hij gezegd.

De zondag daarop was zij er inderdaad naar toegegaan. Ze liep langs de meest wonderbaarlijkste figuren. Sommigen opdringerig en niet echt sympathiek. Anderen weer rustig en prettig. ‘Een markt van welzijn en geluk’ had de stationsman gezegd. Hij had haar wel een goede raad meegegeven: anderen kunnen je wel helpen, maar je zult het altijd en overal zelf moeten doen. ‘Er is maar een soort magie’ had hij gezegd, ‘en dat is doen. Dat heb ik uit dit boek’ en haalde een stukgelezen boek uit de tas

die naast zijn krukje stond. Hij bladerde naar het eind van het boek en wees haar op het laatste hoofdstuk dat ‘De materiële kwestie’ heette. Julia noteerde de gegevens en vond het een spannend idee om op zoek te gaan naar dit uitverkochte boek. Op de ‘Markt van welzijn & geluk’ werd Julia getroffen door een vrouw. Ze was nogal gezet, maar dit keer ergerde zij zich hier niet aan. Het leek alsof haar stevige lijf echt bij haar hoorde, gewoon een onderdeel van haar was. Haar ogen, haar vriendelijke mond, ja eigenlijk alles paste bij haar. Julia vond haar een van de meest vertrouwenwekkende personen tussen al die anderen. De eerste keer toen Julia langs haar kraampje kwam had ze een foldertje meegenomen. In een rustig hoekje van de markt ging zij het lezen.

Toen ze de spulletjes die de stationsman haar had aangeraden gekocht had was ze een op de eerste de beste vrije middag naar de openbare bibliotheek gegaan om wat te leren over die middeljes. Voor welke kwalen waren ze bedoeld? Lichamelijk had ze eigenlijk nooit klachten. Ze moest wel vaak aanhoren ‘dat een meid in de groei goed moest eten’. ‘Alsof mijn tietjes daarvan gaan groeien’ dacht ze dan.

Los van haar maandelijks ongemak en de darmkrampen die ze kreeg als ze gespannen was, had ze eigenlijk nooit wat. Nee, haar smalle lijf functioneerde naar behoren. Ze liep rechtop en haar schouderlange donkerbruine haar was glanzend en stevig en ze keek helder uit haar ogen. Benno Blijker, die ook examen deed in godsdienst en filosofie, had een briefje in haar tas gedaan me de mededeling dat ‘Het opvallendste aan jouw is de suggestieve kracht die van je ogen uitgaat. Ik ga bijna kopje

onder in die ogen en ben bang niet meer boven te komen.’ Op internet was haar eens gevraagd wat voor kleur ogen ze had, ‘Ik heb diepzeblauwe ogen’, tikte ze terug. Toen ze in de klas elkaar moeste typeren vond een klasgenoot in haar ‘een intensiteit, een doelgerichtheid, een gevoel voor kwaliteit, een zoeken naar het wezenlijke, een diepzinnigheid die je iets magisch geeft’.

‘Wie je ook bent en wat je ook doet: een consult bij Aafje Koopman is altijd verhelderend. We gaan direct naar de kern van de problemen. In begrijpelijke taal leg ik uit wat er speelt, in jezelf, of in de relatie met de omgeving. Ik leg daarbij de processen uit waarmee je te maken hebt. Inzicht in deze processen verhelderen de psychologische achtergronden in samenhang met je omgeving. Ik geef praktische aanwijzingen om je situatie te verbeteren,’ las ze in het gekopieerde kleurenfoldertje. Ze was teruggelopen en bij de vrouw gaan zitten. Ze vroeg hoe dat kon, ‘direct naar de problemen gaan’. Julia schrok zelf een beetje van haar directheid, maar de vrouw reageerde vriendelijk, keek haar vertrouwenwekkend aan en zei met een stem die zowel vast als wat zoekend klonk: ‘Het komt hier op neer, ik zie de woorden voor mijn geest en die lees ik op, als het ware.’ De zachte maar duidelijk articulerende stem klonk meteen overtuigend. Ze sprak met haar hele gezicht. Bij observaties van haar docenten en andere volwassenen lette ze ook altijd goed op hoe dingen gezegd werden en ze had daardoor gezien dat sommige mensen ‘klopten’. Als het beeld ‘scheef’ was dan vertrouwde Julia ze niet. Terwijl deze gedachte in haar achterhoofd speelde zei de vrouw: ‘Als de ziel en de persoonlijkheid van iemand ge-

scheiden is, dan geeft dat een scheef beeld'. Julia had het gevoel dat ze wakker schrok en zag in een flits hoe achter de abstracte begrippen 'ziel' en persoonlijkheid' iets school dat echt was.

'Woorden zijn symbolen van symbolen,' zei Julia.

'En daarom dubbel van de werkelijkheid verwijderd,' repliceerde Aafje.

Julia had die woorden ergens gelezen en erover nagedacht. Ze had het ook met haar filosofiegroepje besproken. De docent had er nog een betoog over gehouden. Over taal en werkelijkheid en ze had een paar namen in haar schriftje genoteerd en die later op internet opgezocht.

'Je hebt soms het gevoel niet echt aanwezig te zijn,' zei Aafje.

'Hoe kan ik er zijn, als ik niet weet wie ik ben?' vroeg Julia.

'Je bent een dromer, Julia,' zei Aafje. 'Je hoopt op betere tijden omdat je niet gelukkig kunt zijn in je huidige situatie. Je wilt soms niet in het nu zijn, als het ware. Aan de ene kant hoort het bij je levensfase, aan de andere kant is het bij jou wel erg heftig aanwezig, dat afwezig zijn'. Aafje moest zelf lachen om dat laatste. 'Ja, zo staat het er'.

'In welke taal zie jij die woorden verschijnen?,' vroeg Julia. Het leek wel of het wat zoekende spreken van Aafje te maken had met een vertaalslag die ze moest maken.

'Ja, ik vertaal het uit het Engels, dat maakt het extra vermoeiend, ik moet soms naar de juiste woorden zoeken. Maar als dat niet lukt dan herhaalt de boodschap zich in andere woorden. Maar ik kom er altijd wel uit,' lachte ze.

'Je verleden zit potdicht, wil je verder komen dan moet je dat openbreken. Als je aanvaardt wat je allemaal is overkomen en

het niet in een gesloten kast bewaard maar in een glazen vitrine dan kun je verder. Nu gaat het nog goed want je werkt als het ware op je automatische piloot. Je doet wat je moet doen, pakt kansen die op je weg komen maar je maakt geen keuzes. En dat zal je opbreken, *you'll regret that* staat er, in je volgende fase.'

Julia's gedachten dwaalden af naar de vitrine op school die ze op orde hield.

'Je associeert snel en makkelijk,' zei Aafje. 'Dat is een van de krachten die voor je zullen gaan werken als je meer aanwezig durft te zijn.'

Julia moest denken aan een van de beschrijvingen die ze in het bibliotheekboek had gevonden toen ze op zoek was naar uitwerking van de middeltjes die de stationsman haar had aangeraden. Het bleek *Lonicera caprifolium* te zijn. Ze had het ook nog op internet opgezocht en de bijbehorende diagnose in een documentje geplaatst dat je ze 'kamperfoelie' had genoemd.

'Ja,' zei Aafje, 'niet in staat om het verleden onder ogen te zien, je groei ontvluchten. Als je dat verleden loslaat kun je er nog meer van leren en goed in het hier en nu zijn'.

'Hoe moet ik dat dan doen, waar moet ik beginnen?,' vroeg Julia.

'Je bent er al mee begonnen,' lachte Aafje. 'Dit is de eerste dag van je nieuwe, eigen leven'.

'Ik heb wel eens met een psycholoog gepraat en ook met de orthopedagoog op school,' antwoordde Julia.

'Volwassenen weten niet wat ze aan je hebben, dat maakt ze onzeker en daarom willen ze graag een etiket op je plakken. Dan is dat ook weer afgehandeld'.

Aafje en Julia schaterden het uit en trokken daarmee de aandacht. Julia voelde een verbondenheid die haar energiek maakte. Ze had een oriëntatiepunt gevonden, een houvast. Een gevoel dat de vage onbestemdheid waarmee ze alles deed zou gaan oplichten. Ze zag een donker bos met in de verte een open plek waar de zonnestralen, gebroken door de boomtoppen, vrij spel hadden.

Behendig stuurde ze haar fiets door het drukke namiddagverkeer richting oost. Het Googlemapplaatje projecteerde ze voor zich uit en kwam keurig op tijd aan op het pleintje waaraan Aafje woonde. Ze parkeerde haar fiets in een fietsenrek, zette hem op slot, rekte zich even uit en liep naar de voordeur.

Ze pakte haar mobieltje, sms'te naar huis dat ze bij Lucas bleef eten en om 8 uur thuis zou zijn. Ze zette haar mobiel uit en belde aan.

We kennen Julia nu als een adolescent met gevoel voor humor, die het goed doet op school en niet bang is om initiatieven te nemen. Ze zit in de belangrijke levensfase waarin ze lichamelijk als mentaal vorm aan het krijgen is. Julia is op zoek naar Julia. Het verschil met haar meeste leeftijdgenootjes is de bewustheid waarmee ze haar geestelijke veranderingen ondergaat. Dat gold trouwens ook voor Lucas. Samen hadden ze wel psychologieboekjes doorgelezen over identiteitsvorming. Dat waren geen vrolijke boekjes. De vooruitzichten bij onvolkomen identiteitsvorming waren somber. Ze hadden begrepen dat het een strijd was tussen impulsen en remmingen die wel tot je vierentwintigste kon duren omdat dan pas de hersengedeelten, waar verantwoordelijkheid en overzicht op consequenties werden gevormd, volgroeid waren. Het was een risicovolle periode als er geen basis was gelegd waar je in tijden van verwarring op terug kon vallen. Drugs, ongewilde seks, criminaliteit lagen volgens de boekjes allemaal op de loer om toe slaan op een zwak en fataal moment. De enige hoop was dat maar een paar procent uiteindelijk in dat negatieve gedrag bleef hangen. Maar dat er bange tijden voor ouders en perioden van grote eenzaamheid en verwildering voor het kind zouden komen was wel duidelijk.

Tot voor kort had ze alles vrij gelaten over zich heen laten komen. Ze deed wat ze moest doen, zonder er veel over na te denken, gewoon omdat het zo nu eenmaal ging. Maar dat was nu aan het veranderen. Allerlei vragen over haar toekomst, haar

verleden en hoe zich te verhouden tot een listige wereld kwamen op. De vanzelfsprekendheid verdween. Een onaangename leegte, een gevoel van niets-zijn kwam er soms voor in de plaats. Julia en Lucas hadden begrepen dat wie je bent een ingewikkeld samenspel was tussen aanleg en omgeving. Beide waren altijd een gegeven geweest waar ze het mee moesten doen maar alle twee voelden ze wel aan, en spraken daar ook over met elkaar, dat zijzelf het middelpunt van hun eigen leven waren. De uitspraak van de stationsman dat ze het zelf moest doen begreep ze steeds beter. Van wie kon je hulp verwachten als je ouders amper zelf hun leven op orde konden houden?

Julia had ook gelezen dat haar behoefte om alles goed te ordenen en netjes te houden waarschijnlijk een reactie was op haar chaotische omgeving. Een keurig opgeruimd eigen universum, voorspelbaar en netjes geregeld waarin ze overzicht had in de woedende wereld om haar heen. 'Een tuin in de wildernis' dacht ze wel eens.

Waar was het proces van verwildering begonnen?

Een paar jaar geleden was Julia's opa overleden. Ze had toen aangeboden om een tijdje bij haar oma in te trekken. Dat werd als een mooie daad van naastenliefde aanvaard. Julia's motieven waren niet van volstrekt andere aard maar dat ze daarmee de vaak hectische thuissituatie eventjes achter zich kon laten speelde zeker een rol. De rust die er bij oma heerste, zeker nu de wat mopperige opa er niet meer was, vond ze prettig. Oma was ook altijd thuis en hoewel zij ook niet van de extreem empathische soort was, voelde Julia zich wel gekend door haar. Oma vertelde wel over de familie waardoor ze wat meer zicht kreeg

op de geschiedenis, maar zichzelf kon ze er niet in plaatsen. 'Je grootvader was communist en zat met een gereformeerde in het verzet. 'Wat is de toegevoegde waarde van geloof?' vroeg hij hem eens. 'Het geeft houvast in tijden van verwarring' was het antwoord.

Oma ging door: 'Een levensovertuiging biedt houvast. Als bij een storm het huis van je dak waait, is dat te repareren. Als het fundament bezwijkt, dan helpt er geen moedertjelief meer aan. Je opa heeft in de vijftiger jaren het communisme afgezworen maar hij heeft niet de moeite genomen om een andere levensvisie te ontwikkelen behalve dan, dat hij bij tegenslag verviel tot zelfbeklag. Alles wat hem overkwam, daar kon hij nooit wat aan doen'

Een beklagenswaardige visie en niet echt opwekkend voor een kleindochtertje met een natuurlijke behoefte tot een vertrouwenwekkende grootvader die problemen overwint en zich niet terneer laat slaan bij de eerste de beste tegenvaller. Gelukkig was oma wel lief en Julia vond haar best wel een dappere en wijze vrouw.

Aafje opende deur.

'Welkom, Julia, goed dat je gekomen bent,' ik zal je even voor- gaan. Ze liepen door het smalle gangetje van de stadswoning naar een kleine witte kamer dat grensde aan een klein stads- tuintje. Uit onzichtbare boxjes klonk een ontspannend achter- grond muziekje.

'Zal ik wat thee voor je inschenken?'

'Doe maar ja, lekker,' antwoordde Julia terwijl ze rond keek in

de kamer.

‘Weet je,’ zei Aafje met haar prettige warme stem, ‘ik vertelde je dat ik woorden zie die ik doorvertel, als het ware’.

‘Ja,’ zei Julia.

‘Toen je op die beurs tegenover me zat, kreeg ik ook beelden te zien. Dat is wel eerder gebeurd maar nog nooit zo helder en duidelijk. Zullen we meteen even afrekenen, dan is dat maar gebeurd’.

‘Is goed,’ zei Julia en pakte een briefje van twintig uit haar portemonneetje, goed voor 5 uur werken in de supermarkt. ‘Dan is de materiële kwestie ook maar meteen afgehandeld’.

‘Ja’ antwoordde Aafje lachend terwijl ze het briefje in een houten doosje naast haar stopte.

‘Op school zei een docent opeens „paard”,’ zei Julia ‘daarna vroeg hij wie het woord paard in zijn of haar gedachten kreeg en wie een beeld’.

‘En, wat kreeg jij te zien?’

‘Eerst zag ik het woord en daarna een paard en toen kwam er ook nog een wei, waarin het paard rondliep’ antwoordde Julia. ‘Daarna vertelde docent over hoe onze hersenen met informatie omgaan’.

‘Lijken me leuke lessen,’ zei Aafje.

‘Best wel, ja, antwoordde Julia. ‘Je leert een beetje hoe je in elkaar steekt en hoe je grip kunt krijgen over je eigen leven’.

‘Ja’?

‘Ja, ze vroeg een keer aan de klas of er iemand is die wel eens wat terugkrijgt van een ander op een manier dat je denkt „dat heb ik nou weer”, dat je de reactie van de ander niet begrijpt. Ieder-

een stak zijn vinger op'

'Hoe komt dat dan?' vroeg Aafje.

'Nou,' ging Julia door, 'als je niet weet wat je uitstraalt, hoe je lichaamstaal is, op welke toon je iets zegt, dan begrijp je de terugkerende reactie ook niet. Als je je bewust bent van je eigen uitstraling, dan begrijp je de reactie van die ander veel beter.'

'Wat hadden die beelden te vertellen?,' ging Julia verder. 'Daar ben ik best wel benieuwd naar want ik weet het niet zo goed meer. Alles ging altijd wel zoals het ging maar dat gaat anders worden, ik ben aan het veranderen.'

'Ja,' zei Aafje 'je gaat jezelf uitvinden en ontdekken wie je bent en wat je allemaal kunt en dat is nogal wat voorvoel ik zo. Maar er zijn obstakels. Er liggen dingen van vroeger die je kunnen hinderen, waar je eerst overheen moet komen om echt verder te kunnen gaan met je ontwikkeling.'

Julia voelde zich wat ongemakkelijk worden. Die psycholoog, waar ze een aantal keren mee gepraat had op aanraden van de orthopedagoog, had ook zoiets gezegd. Ze moest toen haar ogen dichtdoen en op de stem van de man moest ze in haar gedachten langzaam terugtellen, teruggaan in de tijd als het ware en op bepaalde momenten voelde ze een nare spanning in haar lijf en had haar ogen geopend ondanks de geruststellende woordenstroom die uit de mond van de psycholoog rolden.

'Drink je thee maar op,' hoorde ze Aafje zeggen.

Ze dronk de lauwwarme zoete kruidenthee en omknelde de glazen theekop met beide handen als een soort houvast. Een beetje voorover ineengedoken zat ze op een stoel tegenover Aafje.

‘De demonen van het verleden zul je moeten overwinnen’ hoorde ze Aafje zeggen. ‘Je zult ze moeten overwinnen tot ze tot wasdom komen. Je gaat je jeugd afsluiten, je gaat jezelf worden, maar je demonen willen dat verhinderen. Sommige mensen strijden hun leven lang met hun demonen. Zo gaat dat klaarblijkelijk nu eenmaal. Als jij je adolescentie uitkomt zonder demonen, dan ligt de wereld aan je voeten. Met de demonen aan het roer zal de wereld over je heen woeden en zul je gelouterd worden door een sandblast, je zult er verweerd uitkomen.’

‘Waar hééft ze het over?’ dacht Julia. ‘Waar gaat dit over, wil ik dit?’

‘Dit gaat over je terugkerende droom’.

‘Hoe wist zij dit?’ schoot er door Julia’s hoofd. ‘Lucas heb ik verteld over die botendroom’.

‘Die droom waarin er iets vreselijks gebeurd, dat je probeert te bellen en dat je steeds onbegrip te horen krijgt, niemand helpt je. Ze walsen gewoon over je heen’.

Julia kreeg het warm en benauwd. ‘Hoe kon zij dit in godsnaam weten?’ dacht ze, deze droom, deze nachtmerrie, deze terugkerende horror – aan niemand ooit verteld. Zijn mijn gedachten dan niet veilig? Ben ik dan nergens veilig?’

Het geruststellende stemgeluid en de verontrustende boodschap verwarden haar.

‘Je bent veilig, de demonen zijn net zo sterk als ze hulpeloos zijn. Het zijn virtuele spookbeelden’.

Julia moest denken aan het gummetje in PhotoShop. Lucas had dit programma op haar verzoek op onnaspeurbare wijze op haar laptopje gezet. Dat mooie witglimmende kastje dat ze

van haar eerst verdiende centjes gekocht had. Lang had ze gespaard. Lucas had haar geholpen. Hij had op internet een goede tweedehands gevonden. Lucas had gezegd dat deze computers veel door ontwerpers enzo werden gebruikt en dat die steeds het nieuwste model kochten. Zo krijg je voor het geld van een pc een echte computer had hij gezegd. Zij vertrouwde op hem. Het was eerst een beetje wennen, maar al snel merkte ze dat alles veel logischer ging dan op de computers op school en op die afgedankte computer die haar vader van zijn werk had meegenomen en aan haar had gegeven alsof het een offer was.

Met dat gummetje kon ze stukjes beeld weghalen. Maar de computer onthield die stukjes wel, want als er eens wat misging, wat geregeld gebeurde, dan kon ze het altijd weer terughalen.

‘Je droomt weg, Julia’ hoorde ze. Je kunt de demonen niet uitwissen. Je moet ze onschadelijk maken. Je moet ze hun kracht ontnemen door ze onder ogen te zien en naar het rijk der fabelen verwijzen waar ze thuishoren. Weg uit je hoofd. Laat ze in hun eigen spookkasteel gaan wonen!

‘Hoe moet dat dan,’ vroeg Julia. ‘Dat psychologische gedoe vind ik maar niks. Hij vroeg naar mijn eetgewoontes en zei dat ik de neiging tot anorexia had. Ik weet ook wel dat ik niet dik ben en ik vind dun ook mooier, maar het feit dat ik zelf zie dat ik dun ben bewijst dat ik geen anorexia heb, want meisjes die anorexia hebben ontkennen altijd dat ze dun zijn en vinden zichzelf dik. En ik vind mezelf niet dik’ had ze geantwoord. Dat had ze Antje, haar favoriete soapster horen zeggen, en daar was ze het helemaal mee eens!

‘Zolang wat je eet maar goed is,’ zei Aafje, ‘dan is er weinig aan de hand, hoor. Veel vers fruit, je eiwitten niet vergeten, dan kan er weinig misgaan.’

‘Als je geen vlees eet, dan wordt je nooit een vrouw’ had haar vader eens gezegd. Ze had dat opgezocht en het was gewoon bullshit. Je kreeg heus niet eerder borstjes als je veel vlees at.

‘Je ziet er goed uit, hoor,’ zei Aafje. ‘Je bent gewoon smalletjes gebouwd en daar is helemaal niks mis mee, hoor.’

Julia vond het heerlijk om nu eens niet alleen maar afwijzende kritiek te horen. Doodziek werd ze van dat gezeik. ‘Ik ben wie ik ben en als je dat niet bevalt, dan is dat dikke pech,’ zei ze weleens stoer.

‘Je bent een verstandige meid,’ zei Aafje ‘jij kunt best goed begrijpen wat er gebeurd als je emotioneel verwaarloosd wordt. Je voelt het onbehagen en als je de oorzaak daarvan begrijpt, dan ben je al een eind. En, het klinkt misschien wel raar, maar je wordt ook goed in de gaten gehouden. Die ontmoeting met die stationsman waarover je vertelde, is daar een mooi voorbeeld van. Je voelt goed aan wat op een bepaald moment nodig voor je is. Als je daar bewust mee omgaat, dan moet het lukken om alles goed op een rijtje te krijgen zodat je daarna voluit kunt gaan zonder beperkingen, frustraties en al die zaken die je afhouden om jezelf te worden in volle omvang. Omdat je intuïtie zo sterk is ontwikkeld, ontmoet je ook mensen met een sterke intuïtie. Daar ligt je redding. Niet je emoties laten overheersen, maar je intuïtie. Daar ligt jouw sleutel tot geluk en succes. Je hebt een sterk gevoel en een goed stel hersens. Daarmee kun je het helemaal maken. Echt waar.’

Julia geloofde het, ze voelde de spanning weer uit haar lijf trekken. ‘Zo is het,’ dacht ze. ‘Ik ben helemaal niet verkeerd bezig.’ ‘We gaan dit gesprek afsluiten,’ zei Aafje. ‘We zijn al een uur bezig en dat is best wel lang en ook wel vermoeiend voor mij’. Dat het vermoeiend voor Aafje was, kon Julia wel zien. Het kostte Aafje veel energie.

‘De middeltes die jouw stationsman had aangeraden zijn goed voor je’ zei Aafje. Honeysuckle en clematis helpen je om uit je fantasiewereld te komen, uit die wereld die nooit voor je heeft bestaan maar die maakt dat je denkt dat geluk niet voor jou is weggelegd. Als je met beide benen op de grond staat en zegt „hier ben ik en zo is het goed”, niet wegvucht in allerlei gedachtes maar open en levendig van het moment geniet, dan zul je de rijkdom van het moment ervaren en voorspel ik je dat je alles en iedereen aankunt. Je bent slim en geestig, maar bovenal heb je een goed gevoel waarop je kunt koersen. En als de emoties je daarvan weghouden, of als je bang bent, dan neem je een pasille uit dat doosje waarop staat dat het ontspant en geruststelt.’

Aafje stond op, ze maakte een vermoeide indruk. ‘Ik ga eten maken’ zei ze ‘en jij moet ook naar huis, toch?’

Aafje schreef haar mailadres op een papiertje en gaf het aan Julia.

‘Je kunt me altijd mailen en dan schrijf ik binnen een paar dagen terug,’ zei ze. ‘En als wilt maken we weer een afspraak’.

Ze gaf Julia haar jas en liep voor haar uit naar de voordeur.

Het was wat frisser geworden en Julia trok de rits van haar jasje omhoog en haar t-shirtje omlaag over haar heupjeans. Ze keek

over pleintje en realiseerde dat ze het niet zo goed had gepland nu. Ze zou pas om acht uur thuiskomen. Ze had geen kassadienst vanavond. Langzaam liep ze naar haar fiets.

‘Ik kan gewoon naar huis gaan’ dacht ze ‘en meteen de trap op naar m’n kamertje, of ik kan nog even langs Lucas gaan en zeggen dat ik hem wel met z’n huiswerk wil helpen’. Lucas vond het altijd wel fijn als ze er was, wist ze. Ze pakte haar mobieltje en belde Lucas. Lucas nam op en ze hoorde de bekende harde achtergrondgeluiden. Lucas was oké, maar bij hem thuis was het altijd een klereherrie.

‘Ik kom even bij langs, goed?’.

‘Is goed, tot zo’.

Lucas zou nooit die zeikerige vraag stellen of ze al gegeten had. Ze was duidelijk tegen hem geweest, auto's computers en eten waren geen gespreksonderwerpen. Ze nam twee pastilles uit haar blikje en ontgrendelde haar fiets. Het was een stuk rustiger op straat dan op de heenweg. 'Iedereen achter de aardappelen' dacht ze. De moeder van Lucas kon trouwens wel lekkere gebakken aardappeltjes maken. Ze had haar gevraagd hoe ze dat deed en het recept doorgegeven aan haar moeder. 'Veel te veel werk, hoor, eerst koken, dan dun snijden en dan afbakken, 't is hier geen restaurant' had ze te horen gekregen. Nee een restaurant was het niet. 'Als ik later groot ben, dan eet ik alleen nog maar in restaurantjes' had ze gedacht. Restaurantjes waar ze zelf kon bepalen wat en hoeveel eten ze kreeg.

Ze fietste Lucas' straat in en bij een verlaging fietste ze de stoep op en parkeerde haar fiets tegen het huis en zette hem op slot. Ze belde aan, Lucas deed open en zonder verdere poespas liepen ze door de nog in huis hangende etensluchtjes naar zijn kamer. Julia plofte neer op zijn bed en Lucas ging achter zijn bureautje zitten.

'Hoe was je afspraak? het heeft niet zo lang geduurd, in elk geval'.

'Klopt, was zo gepiept.'

'Zal ik je even op weg helpen met je huiswerk?'

'Graag'

Lucas pakte zijn tas en terwijl hij zich bukte raakte zijn arm het bovenlijf van Julia.

‘Au’ riep Julia.

‘Sorry hoor.’

‘Is goed, zei Julia’.

‘Zou het daar altijd zo gevoelig blijven?’ dacht ze. ‘Nee, je had toch gelezen dat die gevoeligheid te maken had met de ontwikkeling van de borstklieren en later verdwijnt’ zei ze in zichzelf. Terwijl het buiten de slaapkamerdeur van Lucas een behoorlijk kabaal was, concentreerden ze zich op het huiswerk. Rond de klok van acht zei Julia: ‘Ik ga er maar eens vandoor. Zou om acht uur thuis zijn’

‘Had je eigenlijk al gegeten?’ vroeg Lucas.

De gezichtsuitdrukking van Julia liet weinig te raden over.

‘Sorry hoor’.

‘Niet elk uur een keertje sorry zeggen’ zei Julia. ‘Beetje beter opletten in het vervolg, alsjeblieft’.

‘Oké, doe!’ en Julia verliet het kamertje, liep snel de trap af en zonder verder iemand anders van het gezin te hebben gezien trok ze de voordeur achter zich dicht en fietste naar huis. Na ongeveer tien minuten fietste ze door het smalle steegje langs haar huis, opende het tuinhek en zette haar fiets in het schuurtje. Daarna liep ze weer terug naar de voordeur en opende die met haar sleutel. Ze stak haar hoofd even om de huiskamerdeur en riep: ‘Ik ben er weer, ga meteen huiswerk maken’ en liep de trap op naar haar kamertje. Ze deed de deur achter haar op slot en liet zich op haar bed vallen en barstte in snikken uit.

Huilen kon ze erg goed, het was geen onprettig gevoel en daarna voelde zij zich meestal opgelucht.

Ze spoelde haar washandje uit onder de kraan en veegde haar

gezicht ermee af.

Uit de schoolbibliotheek had ze *De buitenvrouw* geleend. ‘Moedwil en misverstand in de multiculturele samenleving, de strijd van de leraren tegen de ongeïnteresseerdheid van de jeugd van tegenwoordig en de onmogelijke liefde vormen de hoofdthema’s’ had docente Nederlands gezegd. Redenen genoeg dus om het te lezen en Julia vond het een goed boek.

Julia pakte haar waterkokertje, deed er water in en zette hem aan. Ze pakte een van de drie glazen theekoppen uit het kastje onder haar wasbak, deed er met een plastic eierlepeltje drie schepjes Rooibos oplosthee in en bleef wachten tot het water kookte. Ze schonk het hete water in het kopje en roerde even. Ze schepte wat thee op het lepeltje, blies even dronk de paar druppels thee en likte het lepeltje af. Ze spoelde en droogde het lepeltje af en zette het in een van de overgebleven kopjes.

Ze keek rond in haar kamertje en zag dat gelukkig alles nog op z’n plaats stond. Niets was irritanter dan dat er dingen in haar kamertje veranderden. Het liefst zou ze het kamertje op slot doen als ze wegging, maar dat mocht niet. ‘Ik ruim altijd alles zelf op, wil het best een keer in de week stofzuigen’ had ze nog gezegd, maar nee – het bed verschonen en de kamer zuigen en eens in de maand het raam lappen moest door de werkster gebeuren. Als die geweest was moest Julia alles weer op de juiste plaats zetten. Het was niet anders. Ze pakte haar thee en zette het op een bierviltje op haar bureautje, pakte het boek en begon te lezen. Na een tijdje knipte ze het bureaulampje aan en deed de gordijnen dicht en las weer verder. Ze was bij een scène waarin de leraar weer eens geen orde kon houden. Zinloze dis-

cussies met wat puberende boys.

Ze had een hekel aan docenten die niet met de groep konden omgaan. Gaf altijd een hoop drukte. Meestal zat Julia dat soort lessen gelaten uit maar een keer had ze tijdens zo'n zinloze heen-en-weer-discussie haar vinger opgestoken en toen de docent boven het gejoel uit vroeg wat ze wou zeggen had ze gezegd dat ze geen zin had om boven al het geklets uit te schreeuwen. Tot haar vrolijke verbazing werd het stil in de klas en waren alle ogen op haar gericht. Blijkbaar was het een actie van haar die ze niet verwacht hadden. Terwijl ze de leraar aankeeke had ze tegen hem gezegd: 'Als u nu eens goed les gaat geven en u niet steeds laat afleiden dan kunnen we misschien nog wat leren, het is namelijk wel een examenvak dat u geeft, hoor.' De stilte werd doorbroken door geklap in de klas en het rumoer zwelde weer aan. Ze had toen haar tas ingepakt en was de klas uitgelopen. Op de gang vroeg ze zich af 'wat nu?' en liep daarna naar de bibliotheek. Later begreep ze dat het een toepasselijke aanleiding was om met De buitenvrouw te beginnen.

Ze nam een slok thee en dacht aan het gesprek met Aafje. Net als bij de stationsman had ze er een goed gevoel over. Ze moest een plan bedenken en dat gaan uitvoeren.

'Ik moet me niet laten meeslepen met mijn emoties, ik moet me niet laten meeslepen door de groep en ook niet door de andere meiden van vollebal' dacht ze. Ik moet alleen doen wat goed voelt en erop vertrouwen dat mijn intuïtie klopt. En ik moet me gaan verdiepen over jeugdtoestanden.

Ze legde het boek wat naar achteren en klapte haar computertje open. Toen hij gereed was keek ze even op haar mail en op de

schoolmail. Niks bijzonders. Toen typte ze in ‘pedagogiek opvoeding identiteit’ en bekeek de lijst met hits. Na wat heen en weer geklik kwam ze uit bij een boek van een meneer Diekstra over de vraag wat de samenleving voor zoveel mogelijk mensen waardevol maakt en wat de beste draag van opvoeding en onderwijs daaraan kan zijn. Ze klikte door naar de internetboekwinkel en zag dat het uitverkocht was maar dat er wel een goed tweedehands exemplaar te koop was voor 7,50.

Ze klikte het aan en bestelde het boek.

Ze voelde dat ze moe was, ging naar beneden en zei dat ze moe was en ging slapen. Zonder verder veel plichtplegingen ging ze weer naar boven en kleepte zich uit. Ze trok een schoon slipje aan, deed er een inlegkruisje in, klikte het bureaulampje uit, poetste haar tanden, waste haar gezicht met koud water en ging naar bed. Ze merkte dat ze wel moe was, maar niet kon slapen. Ze deed haar bedlampje aan, pakte het boek en ging in bed verder lezen. Even later viel ze in slaap. Midden in de nacht werd ze even wakker omdat haar hoofd op het boek lag. Ze legde het boek op de grond, deed het bedlampje uit en viel weer in slaap.

Julia stond altijd vroeg op. Ze had een gruwelijke hekel aan de ochtendddrukke en wou iedereen voor zijn. Ze had gehoord dat je op haar leeftijd nog zo'n 9 uur slaap nodig had en dat haalde ze nooit. De meeste klasgenootjes hingen de eerste twee lessen nogal lusteloos in hun stoeltjes maar Julia was meestal wel fit als ze om half zes wakker werd en opstond. Ze zette alleen in bijzondere gevallen de wekker.

Ze stapte uit bed, legde het boek weer op haar bureau en zette de computer aan. Ze spoelde het theekopje af en terwijl ze het terugzette hoorde ze de diepe boink van haar laptopje. Sinds ze voor haar verjaardag luisprekertjes had gekregen met een soort halve bol die dreunende bassen produceerde klonk het geluid niet meer blikkerig.

Ze klikte op de snelkoppeling van haar dagrooster en zag dat het derde uur uitgevallen was. In de onderbouw werd de klas dan opgevangen. Godzijdank was dat nu voorbij. Die opvanguren verliepen toch meestal rumoerig. Als de klas werd opgevangen door een docent die haar kende, mocht ze soms naar de mediatheek. Daar was het altijd prettig rustig en er hing een werkzame sfeer. Ze had nog geprobeerd om haar taakje van de vitrinekast om te ruilen voor een taak in de mediatheek maar dat kon niet. 'Ik ga niet over de mediatheek' had de conciërge gezegd.

Ze draaide het slot van haar deur open en nam schone onderkleden uit haar kast, legde haar spijkerbroek over haar arm en pakte het plastic doosje met haar toiletspulletjes en liep door

het halletje naar de badkamer. Ze deed de douche aan, trok haar hemdje over haar hoofd uit, stapte uit haar slipje en gooide het inlegkruisje in de daarvoor bestemde afvalbak en ging onder de douche staan. Om de dag zeepte ze zichzelf in. Op donderdag en zondag waste ze haar haar. Teveel zeep is niet goed wist ze. Al te schoon is slecht voor je weerstand had de biologiedocent gezegd. Ze pakte de douche uit de greep en spoelde zich helemaal goed af. Ze draaide de kranen dicht en pakte haar handdoek die samen met de andere aan een rekje aan de muur hing. Toen zij zich afgedroogd had opende ze haar toiletdoosje en pakte de crème waarmee ze haar lichaam insmeerde. Ze trok een hemdje aan en haar slipje, deed er weer een kruisje in, spijkerbroek aan en liep weer naar haar kamertje om de rest van de outfit van vandaag uit te zoeken. Het turkooizen steentje in haar broekzak klemde vertrouwd tegen haar dijen.

Ze ging naar beneden, achter sommige deuren hoorde ze al wat gestommel maar wist uit ervaring dat ze meestal nog wel een halfuurtje het rijk voor zich alleen had.

Ze zette water op voor een pot thee, pakte haar eigen trommel-tje met muesli en vulde een kommetje voor ongeveer een derde en schonk er een afgemeten portie ontbijtdrink over uit.

Het was een hele strijd geweest om deze ontbijtpullen exclusief voor haar gereserveerd te krijgen.

‘Stel je niet zo aan, we wonen hier met zijn allen, pas je toch aan, waarom zou het voor jou anders gaan dan voor de rest’ waren de tegenargumenten toen ze erover begon.

Ze was erover begonnen toen ze bij zichzelf had opgemerkt dat ze een rothumeur, dat de hele dag bleef doorsudderen, kreeg

als er een kink in de kabel van haar ochtendritueel kwam. Ze kon hevig geïrriteerd raken als de muesli op was, of de opening woest was opengescheurd zodat de granenmix ongecontroleerd het kommetje instroomde. Het was een hele scène geworden maar uiteindelijk had ze haar zin gekregen. In het begin ging het nog wel eens mis en zaten anderen er ook aan. Sindsdien kocht ze, met korting, haar eigen ontbijtspullen bij de supermarkt waar ze kassadiensten draaide en als merkte dat er toch was aangezetten was het huis te klein. Zo had ze het aangepakt. Ze goot het kokende water met een theezakje in de grote thermoskan. Ze haalde een minuut lang het zakje op en neer en met een zwaaiende beweging deponeerde ze het natte zakje zonder te druppelen in de afvalbak. Ze schonk zichzelf een kop thee in en liep naar de eetkamer en zette het op tafel. Ze schoof de gordijnen open en liep naar de deur. Ze haalde de krant uit de brievenbus en ging eetlezen.

Die laatste term was de titel van een boekje dat werd aanbevolen met 'Het lezen van deze bundel verbetert direct het humeur'. Julia had het bundeltje wel ingekeken maar niet gekocht. Maar het werkwoord eetlezen kwam haar geheugen niet meer uit.

Aldus ontbeet en las zij ongeveer twintig minuten. Toen ze gestommel op de trap hoorde vouwde ze de krant netjes dicht en zette het kommetje in de gootsteen. Ze schonk een tweede kop thee in en liep weer naar boven. Het was inmiddels ongeveer half zeven. Het voelde altijd wel weer als een opluchting dat haar ochtendgewoonten niet waren verstoord door een interventie van een van de andere gezinsleden. Ze begreep wel dat het een eigenaardig soort overgevoeligheid was, dat ze op be-

paalde momenten bepaalde mensen absoluut niet kon verdragen.

Ze liep naar boven en ging achter haar bureautje zitten en dacht aan het gesprek gisteren met Aafje.

‘Ik moet bedenken wat ik wil en hoe ik dat dan ga aanpakken’ dacht ze. ‘Voordat ik het huis uit kan, moet ik geld verdienen of studeren’. Over twee jaar zou ze eindexamen doen. Wat zou ze gaan studeren? Psychologie en pedagogiek leken haar interessant, maar biologie, rechten en economie ook. Filosofie en religiewetenschap zou ze zeker als bijvak blijven doen. ‘Misschien moet ik wat minder gaan werken om alvast kennis te maken met die studies’ dacht ze. Ze hoopte dat het bestelde boek snel zou komen om aan de slag te gaan met de reconstructie van haar zelf. Erachter komen waarom ze was zoals ze was om zo zonder ballast en met volle energie het echte leven te laten beginnen. Ze vond het ergens ook wel zonde van haar tijd om in het verleden te duiken. ‘Die tijd kun je niet gebruiken om plannen voor de toekomst te maken,’ dacht ze. Maar ze begreep ook wel dat als ze schoon schip maakte er meer mogelijkheden kwamen. Ze zag goed in dat veel volwassenen ergens waren blijven hangen en ouder werden zonder zich verder te ontwikkelen. Dan werden ze voorspelbaar en vervelend, vond Julia. Zo wou zij zeker niet worden.

Aan de geluiden in huis, het licht dat door haar slaapkamer- raam viel kon ze merken dat het langzamerhand tijd werd om naar school te gaan. Ze trok haar schoenen aan, liep naar beneden en pakte haar jas en met een doei ging ze richting voor- deur. Ze pakte haar fiets en ging op weg naar school.

In haar hoofd probeerde ze haar gedachten te ordenen. Ze waren vermengd met flarden van zinnen die Aafje had uitgesproken. ‘Ontspan en wees gerust’ dacht ze en haar hand gleed in haar jaszak naar het blikje toe. ‘Keuzes maken, doelen stellen en peace of mind’ dacht ze. ‘dat zal met moeten doen’.

Ze stuurde wat naar links om een blikje te ontwijken. ‘Kijk uit!’ hoorde ze schreeuwen, en botste tegen een passerende fietser aan die omviel. Julia bleef in evenwicht en fietste door. Dat had ze niet moeten doen. Het slachtoffer, een dikke grote man van rond de dertig, was weer op zijn crossfietsje gesprongen en duwde nu met een brul Julia tegen de grond.

‘Jij stomme kuthoer wou er vandoor hè,’ schreeuwde hij, ‘schadevergoeding ga je betalen’.

Julia krabbelde trillend overeind. Er verzamelden zich wat omstanders.

‘Geef me je legitimatie,’ schreeuwde man. Zijn halsaderen zwollen vervaarlijk op.

‘Mijn jas, mijn broek, mijn fiets, alles kapot, betalen zul je,’ herhaalde hij hijgend.

Hij pakte Julia bij haar smalle schouders en schudde haar heen en weer.

‘Loslaten nu,’ zei een van de omstanders, maar de man was buiten zinnen en hoorde niets. Hij bleef schelden en schudden en Julia voelde zijn spuugspetters tegen haar lippen.

‘Godzijdank zijn er anderen bij,’ schoot het door Julia’s hoofd. Het was een bedreigende situatie. Bedereigende situaties had

Julia wel meer meegemaakt. De drift en onmacht van haar vader, maar dit was anders – onvoorspelbaarder. De man bleef zijn verwensingen en eis tot betaling spuwen. Julia werd door elkaar geschud en het was aan de omstanders te danken dat haar angst niet omsloeg in doodsangst.

Twee agenten kwamen van achter de rug van Julia vandaan en pakten de man elk bij een schouder. De man liet niet los en Julia werd een meter vooruit getrokken.

‘Loslaten nu,’ schreeuwde een van de agenten in het oor van de tierende man.

‘Ik eis schadevergoeding,’ bleef de man roepen maar Julia voelde de knijpende grote handen om haar schouders loslaten. Julia wankelde maar bleef op de been.

